

Теоретико-методологічні основи формування інноваційних систем енерго-, ресурсозбереження в житлово-комунальному господарстві

Шутенко Л.М., Харківська національна академія міського господарства

На сучасному етапі розвитку економіки України одним із найважливіших завдань житлово-комунального господарства є підвищення їх економічності та застосування енергозберігаючих технологій. Зараз для України пріоритетним напрямком є теплоенергетика.

Оптимальні режими об'єктів теплоенергетики, які забезпечують режим енерго-, ресурсозбереження в житлово-комунальному господарстві, можуть підтримуватися протягом тривалого часу лише за умови впровадження інновацій, а саме, автоматичного управління їх основними параметрами. У зв'язку з цим є велика практична цінність і актуальність завдання оптимізації роботи об'єктів теплоенергетики, що забезпечують раціональне функціонування житлово-комунальних господарств, яке не може бути успішно розв'язане без реалізації інноваційних заходів шляхом реалізації комплексних проектів впровадження систем автоматичного управління, якість роботи яких визначається, в основному, регуляторами, які використовуються, та систем диспетчерського управління узгодженою роботою агрегатів та вузлів, що є основою енерго-, ресурсозбереження в житлово-комунальному господарстві.

Відповідно до існуючого стану в економіці України рівень управління системою енерго-, ресурсозбереження в житлово-комунальному господарстві залежить від змін власності в житлово-комунальній сфері, розвитку ринкових відношень між учасниками інвестиційної діяльності, переваг екстенсивного чи інтенсивного варіантів розвитку житлово-комунальних комплексів.

У загальному вигляді інноваційний процес енерго-, ресурсозбереження в житлово-комунальній галузі можна представити наступною схемою

$$\Phi Д \rightarrow ПД \rightarrow P \rightarrow Пр \rightarrow EB \rightarrow OC \rightarrow ПВ \rightarrow M \rightarrow НП \rightarrow E,$$

де $\Phi Д$ – фундаментальні (теоретичні) дослідження; $ПД$ – прикладні дослідження; P – розробка інноваційних рішень; $Пр$ – проектування; EB – експериментальні випробування систем функціонування житлово-комунальних систем; OC – освоєння; $ПВ$ – промислові впровадження; M – маркетинг; $НП$ – надання житлово-комунальних послуг населенню; E – експлуатація систем енерго-, ресурсозбереження в житлово-комунальному господарстві.

Необхідно також відмітити, що для житлово-комунального комплексу на сьогодні залишається перехідний стан від централізованого планування і управління до ринкової самоорганізації. Як наслідок – існування одночасно і адміністративних, і ринкових умов організації робіт.

На сьогодні організаційні форми більшості учасників житлово-комунального комплексу – суб'єктів правовідношень мають ринкову орієнтацію: акціонерні товариства (АТ), муніципальні холдингові компанії, товариства з обмеженою відповідальністю та інші. У той же час ці організації повинні виконувати єдині для міста і централізовано існуючі вимоги розвитку систем енерго-, ресурсозбереження в житлово-комунальному господарстві.

Аналіз закордонного досвіду інноваційного менеджменту показав, що в сучасних умовах необхідно скорочення числа рівнів в управлінні інноваційного системного енерго-, ресурсозбереження в житлово-комунальному господарстві з метою прискорення процесу «дослідження – виробництво – надання житлово-комунальних послуг населенню», максимальне скорочення термінів розробки і впровадження нововведень і організація роботи на основі одночасного програмного рішення інноваційних задач енерго- і ресурсозбереження в житлово-комунальному господарстві, що відображено в двох програмах, розроблених в Харківській національній академії міського господарства: «Програма розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2003-2010 рр.»; «Програма розвитку і реформування житлово-комунального господарства Харківської області на 2003-2010 рр.».